

MUNKASZÁM:

B/97

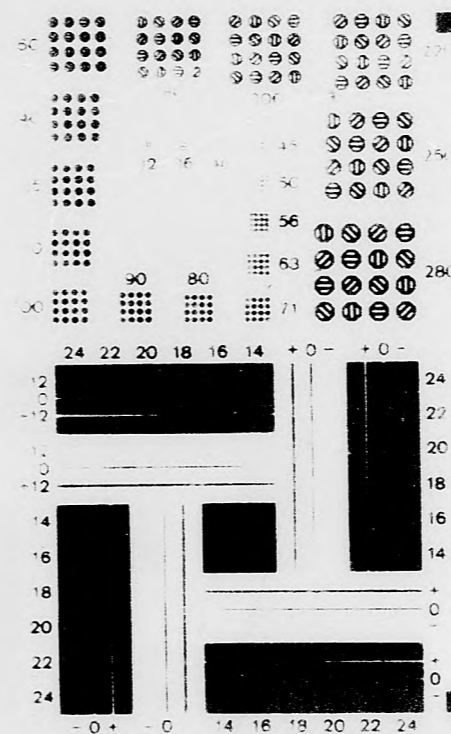
FELVÉTEL:

21

Készítette

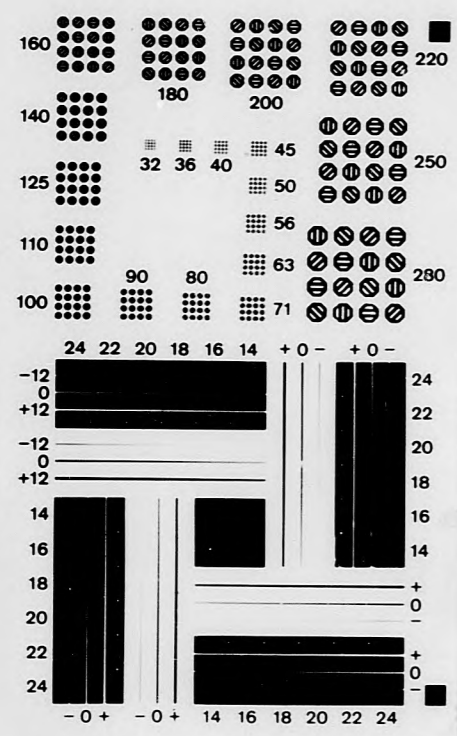
Nyúl né

OSZK.

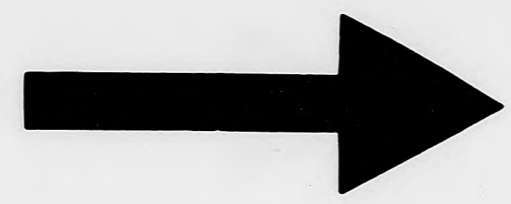

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1: 10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI BUDAPEST, HONGRIE

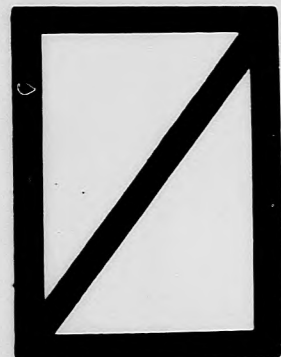
FM3/9169

DEC.

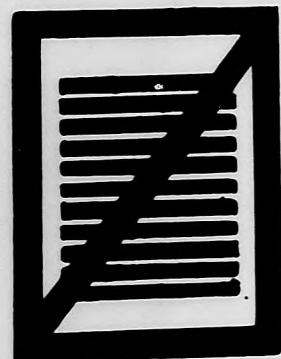
1961: 21

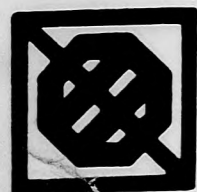
A MIKROFILMEZÉS BŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1961. /évf.nélk./ jan.1-dec.31.

Hiány: febr.18. 11.lap., máj.9. 9.lap., máj.29. 15.lap.,
jun.3. 17.lap., jun.5. 45.lap., jun.10. 17.lap.,
aug.17. 43-46.lap., aug.30. 31.lap., aug.31. 7.lap.,
szept.14. 21.lap., szept.30. 9.lap., okt.5. 21.lap.,
nov.3. 25.lap., nov.8. 19.lap., nov.9. 9.lap., nov.10.
7.lap., nov.16. 7.lap., dec.2. 33.lap., dec.4., dec.12.
27.lap.

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 55. számú hírünk / fogadás a román nagykövetségen /
masodik bekezdésének első sora helyesen:

a fogadáson megjelent puja frigyos külügyminiszter-
helyettes, dr. köpeczi béla, a művelődésügyi.....

/mti /

22.45

- 40 -

- v e g e -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. december 21.

bb 1. 2200 édességsomag a mezőhegyesi állami gazdaság nagy karácsonyfajánlatát

via ka/j szb ka

1961. december 21.

a mezőhegyesi állami gazdaságban minden évben megrendezik a gyermekek karácsonyi ünnepét, mennyezetig aró, nagy karácsonyfát állítanak fel, s a 14 éven aluli gyermekek a színes filmvetítések megtekintése és a musok meghívogatása után val mennyien édességsomagot kapnak, az idei ünnepen 2200 édességsomag kerül a gazdaság nagy karácsonyfajánlatára. /mti/

bb 2. karácsonyi pocsnyebarányok a földközi tengeri országokba

i so/gg szb ka

1961. december 21.

a földközi tengeri országokban karácsonykor és újévkor a pocsnyebarányoknak épp úgy ott kell lenni az ünnepi asztalon, mint az angol családoknak a pulykának, az állami gazdaságok, évük óta szál-
lítani már pocsnyebarányokat a déli megrendelőknak, s az év karácsonyára tervén felül nagyobb mennyiségű pocsnyebarányt küldenek Libanonba, Görögországba és Algériába. 25.000 bárányt indítanak utba a három országba. /mti/

bb 3. az idei cukorgyár befejezte 90. földolgozási időnyet - meg a hűtlen vegtér a munka a sarvari, a putohazi, a hatvani, a sarkadi és a selypi cukorgyárban is

i tó/tr szb vg

1961. december 21.

a szárazsággal járó vízhiány és a hirtelen beköszöntött nagy hidegek miatt cukorgyáraknak igen nagy nehézségekkel kellett megküzdniök, hogy a lehető legkisebb veszteséggel dolgozzák fel az idei termést.

/folyt.köv./

19.27

1927 *Reli*

- 1 -

bb 3. /az ácsi cukorgyar... folyt./- szb

különösen nagy gondot okozott a vízhiány hatvanban, ahol a rendelkezésre álló vizet meg kellett osztani a cukorgyar, az ottani konzervgyár és a matravidéki eromú között, a leleményesség és az összefogás segítette: az évtizedekkel ezelőtti vízbetörés miatt leállított kisgombosi bányából szivattyúzták a vizet a zágyvaba, amelyből végül mind a három nagy fogyasztó üzem kapott vizet. a szolnoki cukorgyar a tiszta alacsony vízállása miatt került nehéz helyzetbe, itt a vízügyi igazgatóság pótszivattyúk üzembeállításával segítette, az utóbbi hetekben a hirtelen beköszöntött nagy hideg hátráltatta a munkát.

a cukorgyárak munkásai megküzdöttek a nehézségekkel, ennek is köszönhető, hogy elsőnek az országban az ácsi cukorgyar már befejezte az idei feldolgozási időnyt, a kilencvenediket a gyár fennállása óta, még ezen a héten végeter a kampány a sárvári, a petőházi, a hatvani, a sarkadi és a selypi cukorgyárban is.

a tapasztalatok szerint a termés valamivel alatta maradt a tavalyi kiemelkedően jó termésnek, a kevés eső miatt azonban magasabb volt a répa cukortartalma. a gyárak teljesítik éves terveiket, s nem lesz hiány ebből a fontos élelmicikkből jövőre sem. /mti/

bb 4. januárban amerikai, francia, német és olasz művészek vendégszerepelnek budapesten

i fe/tm szb sr

1961. december 21.

1962 első hónapjában több világhírű művész vendégszerepel budapesten. margaret tynes, a fiatal amerikai néger énekesnő január 2-án az erkel színházban az aida, 9-én pedig az operaházban a salome címszerepét énekli. a virginában született énekesnő zenei tanulmányait a greensboroi kollegiumban kezdte, majd a columbia egyetemen nyert diplomát, öt éven át volt a city center opera tagja. az évi spórtéoi szabadtéri játékok alkalmával kiróbbanó sikert aratott és széles körben ismertté tette nevét. a kritikák mint ideális salomet ismerik el és kiemelik rendkívül szuggesztív előadóművészetét, kristályos hangját, kultúráját és muzikalitását. /folyt.köv./

- 2 -

Zseli

/bb 4. januárban amerikai.....1.folyt./vm

gianni poggi, a milánói színház világhírű tenoristája decemberben tervezett és betegsége miatt elmaradt fellépését pótolja januárban, 8-án a toscában olivandossi szerepét, 12-én az alarcosbálban richard gróftól és 16-án a bohéméletben rodolphe szerepét énekli, mindhárom alkalommal az erkel színházban.

halasz lászló, az amerikai éltő magyar származású karmester az operaházban január 10-én a turandotot, 13-án az erkel színházban az othellót vezényli. halasz 1905-ben született debrecenben és budapesti végzettségű zeneakadémista. hosszabb ideig széll györgy asszisztense volt a prágai operában. a 30-as évek után a bécsi volksoperában majd a római teatro nazionaleban vezényelt. 1936-ban mutatkozott be az amerikai st.louisban, majd a newyorki city center opera alapítója és első karmestere lett. nevéhez számos modern opera bemutatsa fűződik. 1957-től az empire state music fesztivál művészeti vezetője.

liano dryde és michel renault párizsi balettművészek január 12-én a giselle és 14-én a hatyúk tánc főszerepeit táncolják az operaházban. liano drydet a francia balett csillagát, a világ legkiválóbb balettnináiak egyikéeként tartják nyilván, aki 8 éves korában kezdett el táncolni és 16 éves volt, amikor a párizsi nagyopera primaballerinájának nevezték ki. azóta sikert sikerre halmozott, előző két vendégszereplése nyomán az évben háromszor is meghívást kapott a moszkvai nagy színházba. partnere michel renault a párizsi nagyopera első férfitáncosa, szinten korunk legjobb táncosai közé tartozik.

helmuth seydelmann, a drezdai operaház főzeneigazgatóját előző szerepléséről már jól ismeri a magyar közönség. január 21-én a salomet, 24-én a trisztant és 27-én a mesterdalnokokat vezényli az operaházban. /mti/

- . -

- 3 -

Zseli

bb. 5. huszonöt külföldi városban - számos nemzetközi kiállításon mutatta be a magyar híradástechnikai ipar termékeit a bukaresti híradástechnikai kiállítás sikerrel zárult a bukaresti híradástechnikai kiállítás

i/kf/rj kf vg

1961. december 21.

Az elektroimpex külkereskedelmi vállalat az idén számos országban ismertette meg híradástechnikai iparunk legkorszerűbb termékeit, a kereskedelmi kamarával és más vállalatokkal közösen 25 külföldi kiállításon, több nemzetközi vásáron, vett részt. Többek között columbiában, bagdadban, milánóban, párizsban, izmirben, ujdahiban egyaránt sikert arattak híradástechnikai berendezésünk.

A vállalat idei utolsó bemutatója nemrégiben zárult romániában, amelyen híradástechnikai iparunk termékeinek széles választékát állították ki, major lászló a kiállítás igazgatója elmondta, hogy a bukaresti kiállításra elposztabban is készültek, mert az utóbbi években a román piacot a legigényesebbek között emlegették, amely csak világszinten álló készüléket, berendezést vásárol. A magyar híradástechnikai ipar termékei - mint világ sok más országban - a román fővárosban sem valottak szegénynek. A román közönség és szakemberek egyaránt elismeréssel fogadták berendezésünket. A közönségnek természetesen elsősorban a közhasznú cikkek, az orion 611-es televíziója és az ar 612-es rádiója tetszettek, igen érdekes, hogy bár már exportáltak ilyen készülékeket romniába, a kiállítás nyomán megnövekedett a kereslet irántuk. A székesszéhvári televíziógyár alba regin nevű nagykeposöves, ,,lábon álló,, televízió készülékét a jövő év ,,slagerként,, emlegették a látogatók.

A kiállítást két hét alatt több mint harmincezren tekintették meg, a délelőttönként megtartott szakmai bemutatókat is sokan látogattak. Az érdeklődésre jellemző volt, hogy a román vasutak vezérigazgatója, a közlekedési minisztérium, a műszaki tanács, a tudományos akadémia vezetői, munkatársai, a román műszaki élet kiválóságai is meglátogatták a kiállítást. A felhasználó szakemberek - akik addig jóformán nem is tudták, hogy ilyen készülékeket gyárt az iparag - elismeréssel szóltak elsősorban a magyar vasutbiztosító és az ipari automatikai berendezésekről, a 7 csatornás magnetofonról, a hajórádióról. Sikert arattak a tulinform és a persoton

nevű személyhívó berendezések is, amelyekből szállodák, kórházak rendeltek is. A kereskedelmi és a műszaki szakemberek egyöntetű véleménye szerint a kiállítás igazolta a magyar híradástechnikai ipar jóhírnevét. /mti/

8.45

-4-

mb

bb. 6. jövőre 800 millió forint értékű munkát végez budapesten a tanácsi építőipar - több lesz a sor- és tömbtatarozás

i di/gk/gy/sr

1961. december 21.

A tanácsok hatáskörébe tartozó építőipar jövőre több mint 800 millió forint értékű munkát végez budapesten; sor- és tömbtatarozásokkal, a foghíjak beépítésével, iskolák, bölcsődék, napközi otthonok építésével és felújításával, valamint a peremkerületekben megalakult termelőszövetkezetek gazdasági épületeinek létesítésével hozzájárul a főváros szépítéséhez, gyarapításához. A különféle munkák közül legjelentősebb az állami tulajdonban lévő lakóházak tatarozása, felújítása. A megrökkant, megrongálódott épületek ,,megfiatalítására,, a tervek szerint 422 millió forint értékű munkát fordítanak; ebből 117 millió forintot tesz ki az ugynevezett athuzódó jellegű, tehát 1961-ben megkezdett, illetve 1963-ban befejezésre kerülő feladatok megoldása.

A tanácsi építőipar vállalatai az idén - évek óta először - már jóelőre megkapták tennivalóik részletes programját, a címjegyzéket és az építési, helyreállítási terveket. Ennek eredményeként idejében megkezdhetik a felkészülést. A tatarozások, felújítások programjának összeállításánál egyébként már figyelembe vették a budapesti idén lezajlott ,,beltarozás,, tapasztalatait. Ennek megfelelően jelölték és válogatták ki azokat a házakat, amelyek a legjobban rászorulnak a tatarozásra.

A tervből kitűnik, hogy jövőre az eddiginél kevesebb épület felújításához kezdenek hozzá. Ugyanakkor elsősorban a belső kerületekben több lesz a tömb- és sortatarozás. Ez azért is előnyös, mert így a vállalatok jobban megszervezhetik a munkát, összpontosíthatják erőiket, s megtarthatják a különféle építési és szakipari munkák végzésének összhangját. Jövőre arra törekednek, hogy egy vállalat általában egy, vagy legfeljebb két kerületben dolgozzék. Ezzel megkönnyítik az ellenőrzést, jobban ki tudják használni majd az alványokat és gépeket, könnyebben gondoskodhatnak a társadalmi tulajdon védelméről, s mindennek eredményeként a munkák minőségének javulására is számítanak.

/mti/

9.45

-5-

mb

bb. 12. szabályozzák az egyetemi és főiskolai jegyzetkiadást, valamint a hallgatók jegyzetellátását

i lv/gg/gy/fm

1961. december 21.

A művelődésügyi minisztérium felügyelése alá tartozó egyetemeken és főiskolákon szabályozták a jegyzetkiadást, valamint a hallgatók jegyzetellátását. A jegyzetkiadás célja: megfelelő irasos tananyag biztosítása olyan kötelező tantárgyakhoz, amelyeknek anyagát egyetemi, főiskolai tankönyv, vagy tankönyvként használható más szakirodalom formájában még nem jelentették meg. Az egyetemek és főiskolák kötelesek gondoskodni jegyzetkiadásáról az összes olyan tantárgykból, amelyekből szakirodalom nem áll a hallgatók rendelkezésére, az egyetem, vagy kar nappali tagozatának hallgatói részére készített jegyzetkiadást az egyetem rektora, illetőleg a főiskola igazgatója rendelkezheti el. A marxizmus-leninizmus tantárgy jegyzeteinek kiadását csak a minisztérium engedélyezheti.

Az egyetemek, vagy karok sajátmaguk készítette jegyzeteit más egyetemnek csak a szerző előzetes hozzájárulásával használhatják. A jegyzetkiadásnak, illetve a hallgatók jegyzetellátásának irányítása, ellenőrzése céljából intézményenként operatív bizottságokat hoznak létre.

Az elkészült jegyzeteket a tankönyvkiadó vállalat jelenteti meg, s az állami könyvtárjlesztő vállalat csak azok részére arusíthatja, akik az egyetemi dékani hivatalok által kiadott jegyzetvásárlási lappal rendelkeznek. Az egyetem székhelyétől távol lakó vidéki levelező hallgatók a jegyzeteket postán rendelhetik meg. /mti/

bb. 8. bővült az italválaszték: rövidesen megjelenik az alacsony szeszirtalmu utaskoktél.

i lv/gg/gy/ki

1961. december 21.

A pest megyei táncos szeszipari vállalat új cíkkel bővítette az üdítő italok választékát. A különböző gyümölcs-szőrpök szénsavas keverékből készült keltomesizű koktél 10 százalék szeszt is tartalmaz. A minőségellenőrző próbakutatók először a vasútállomásokon és vonatokon arusítják majd az utas-koktélnak nevezett új italt. /mti/

9.50

-6-

Kla

bb. 9. friss fejesselátat szállítanak a karácsonyi ünnepekre pest megye szövetkezeti kertészeitől

i lv/gg/gy/ka

1961. december 21.

A pest környéki falvak termelőszövetkezeteiben ezekben a napokban ismét megélénkült a munk. A kertészetek a karácsonyi ünnepekre nagyobb mennyiségű friss zöldségféléket szállítanak a fővárosba. A legnagyobb szövetkezeti kertészetek megegyezésben és hollandi egyetemes szedésre érlett friss fejesselátat, amelyből pest megye mintegy 50 000 - 60 000-ot küld a fővárosi ünnepi sztalokra. A két legjobban működő szövetkezeti kertészet, a szentendrei (aprilis 4. és az üllői március 15. 30 000 fej salátát értékesít az ünnepek előtt, januárban és februárban a megye termelőszövetkezetei mintegy háromszor mással kaposztát, salátát, spenótot, s más primőrzetű kdnak közfogyasztásra. /mti/

bb. 11. befejeződtek az előkészületek a mav-nal az ünnepi forgalomra: műszaki brigádok alakultak, a vidéki állomásokról hoznak szerelvényeket budapestre

i hbj/gg/gy/vg

1961. december 21.

Rendkívüli feladatok előtt áll a mav: az előzetes számítások szerint az idén nagyobb lesz a karácsonyi és újévi forgalom, mint eddig bármikor.

A mav vezetői felhívták a vasút dolgozóit, hogy ezekben a napokban mindent tegyenek meg a személyforgalom zavartalan lebonyolítása érdekében, az ünnepi forgalomra egyébként a felkészülés megtörtént. Valóban néhánytempóban dolgoznak a javító-műhelyekben, hogy minél több mozdonyt és kocsit adhassanak át még az ünnepi forgalom előtt a fűtőházaknak, illetve az állomásoknak. Közvetlenül az ünnepek előtt vidékről kisegítő szerelvényeket irányítanak a budapesti nagy pályaudvarokra, hogy a mentesítő szerelvényeket összeállíthassák. Elsősorban a szakról a vidékekről vonják el a kocsikat, ahol a többévi tapasztalatok szerint karácsonykor kevesebben utaznak.

Számos intézkedést hozott a mav a közönség érdekében, az egyébként motorosvontatásos szerelvényeket gőzmozdony huzza, így lényegesen több kocsival lehet indítani a vonatot. A menetrend szerint közlekedő vonatok is a szokottnál több kocsiból állnak, a fűtőházak jobb keverésű szénrel kaptak, hogy a nagy forgalom idején gyorsabban és több gőzt termelhessenek a mozdonyok.

/falyt. köv./

10.00

-7-

Kla

bb. 11. / befejeződtek az előkészületek... folyt./ gy

a pályaudvarokon műszaki brigádok alakultak, amelyekre igen fontos munka vár, gyorsabban kell ugyanis a tömlőket és fűtőberendezéseket összekapcsolni, hogy a mentesítő szerelvények időben „beállhassanak”, a műszaki brigádok tagjai allandó ügyeletet tartanak, s ott, ahol szükséges, sürgősen segítenek.

a harmas, illetve kettős ünnep idején körülbelül 300 mentesítő vonatot közlekedtet a máv az ország különböző részeiben, elsősorban Debrecen és nyírség környékére, szeged térségére, pécs, szombathely vidékére.

a máv illetékes vezetői hangsúlyozták, hogy ami emberileg lehetséges, azt az ünnepi forgalom gyors lebonyolítására megteszik a vasútságon, a lehetőségek azonban bizonyos mértékig korlátozottak. Eppen ezért az utazóközönség megértését is kéri a v. s. ut. az utazóközönség is segítséget adhat például azáltal, hogy előre megváltja a jegyét, s a pályaudvarokon a fegyelműzöttin viselkedik. /mti/

bb. 32. társadalmi összefogással emelletes politotechnikai műhely épül nyíregyházán

vid fm/ke/gy/fm

1961. december 21.

a nyíregyházi kossuth Lajos gimnázium tanulói elhatározták, hogy az iskola udvarán emelletes politotechnikai műhelyt építenek, s ehhez a társadalom segítségét is kéri. a városi tanács bent itt anyagot biztosít rendelkezésükre, a munkák nagyrésze pedig társadalmi munkában készül el. az építkezés tervét a tervező iroda ifjúsági szervezete készíti el. a munkát karácsonykor kezdik meg és a tervük szerint őszre befejezik. a hazafias nappont városi bizottsága felhívással fordult a megye dolgozóihoz, vállalatjaihoz, üzemeihez, termelőszövetkezeteihez, intézményeihez: társadalmi munkával és anyagiakkal is segítsék a műhely mielőbbi felépítését. /mti/

bb. 10. magyar ajándéktárgyak külföldi piacokon

i sz/gg/gy/vg

1961. december 21.

az artex külkereskedelmi vállalat exportcikkeinek jó része ajándékozásra alkalmas tárgy, s ezek különösen ilyenkor, év végen, karácsony és újév előtt igen keresettek. az ajándékozási foidényt néhány hónappal már megelőzték a külföldi megrendelések, az importőrök, nagykereskedők közvetítésével több mint harminc ország áruházaiba eljutottak a különböző magyar kézműipari termékek, művészi keramikák, kovacsoltvas

disztárgyak, ötvösáruk, babák, puha gyapjú, játéktárgyak és herendi porcelánok.

a herendi porcelánt például 25 ország luxus széküzleteiben arusítják, s a kereslet jóval meghaladja a gyártás növekedését. kedvelik az olaszok, amerikaiak, hollandok, angolok, svájciak, belgák és az idén ismét sok csatlódnak szerez örömet egy-egy ajándékba kapott herendi tárgy, vagy étkészlet.

a magyar művészi keramikát elsősorban az északi országokban keresik, mert ezek stílusa megegyezik az ott kialakult lakás-kultúrával. ötvöseink munkáját is főként ott kedvelik, ahol a klasszikus bútortípusokhoz ragaszkodnak. az ötvösárukból és a finomművi tüdőbelintáskak azonban azoknak az országoknak a luxus-széküzletei is rendelnek, amelyekben nagy az idegenforgalom.

a művészi jellegű fafaragások, sakkészletek, valamint a játéktárgyak is az ajándékozási idény főbb exportcikkei közé tartoznak. a különböző hajóstársaságokat, köztük a baltika tengyel társaságot, ezenkívül a holland és a belga söngyárakat az artex látja el játéktárgyaival. /mti/

bb. 27. művésztelepét épített veszprém város tanácsa

vid fm/ke/gy/fm

1961. december 21.

veszprém város tanácsa elhatározta, hogy a város képzőművészeti életének fellendítésére művésztelepet létesít a séd völgyében. erre a célra régi épületet alakítanak át a fenyvesekkel borított sziklavölgyben. az emeltesre bovitott épületben két szobrászművész és két festőművész kap allandó műtermet, ezenkívül egy nagyobb műtermet is építenek, amelyet majd a város tehetséges fiataljai látogatnak. /mti/

10. 15

mm

kk

bb. 7. egy év alatt kétszeresére nőtt a termelőszövetkezetek baromfi-
törzslőmánya és baromfi-hús-érintermelés - további nagyarányú
fejlesztést irányoztak elő az 1962. évről.

i cs/gk/gy/k

1961. december 21.

A földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főigazgató-
ságán dr. Kantor István, a kisállattenyésztési osztály vezetője
tájékoztatta a termelőszövetkezetek baromfitenyésztésének
helyzetéről és a jövő évi fejlesztés előirányzatáról. El-
mondta, hogy az ország közös gazdaságainak többsége felismerte
a baromfitenyésztésben rejlő nagy gazdasági előnyöket és ezért
évről-évre mind nagyobb arányt fordítanak baromfiteltelek fejlesztésére,
a közös állomány kiállítására, a fejlesztés iramára jellemző,
hogy míg 1959-ben 350 000 volt a közös gazdaságok baromfi-
törzslőmánya, az idei létszám már elérte az 1 800 000-at és a
jövő évi előirányzat két és félmillióról szól.

hasonlóan gyors iramu fejlődés tapasztalható a termelőszövet-
kezetek baromfi-érintermelésében: 1958-ban kennek egymillió
baromfit adtak földelgészára, illetve piacra a közös gazdaságok,
1959-ben már három és félmilliót, 1960-ban tíz és félmilliót,
az idén pedig már 20 milliót. az 1962-es évről szóló tervek
szerint 25 millió pulykát, sütnivaló csirkét, illetve hizatt-
libát, pocsenykacsát és pulykát adnak át közfogyasztásra a
termelőszövetkezetek. a közös gazdaságok baromfiállományát
jelenleg az országos állományok csupán 8 százalékát teszi ki,
ugyanakkor a szerződésre nevelt arubaromfiak 60, ezáltal
a sütni-, pulykávaló csirkének 65 százalékát adják.

A baromfitenyésztés nagyarányú fejlesztéséhez a keltető
állomási hálózat évről-évre nagyobb mennyiségben ad jóminőségű
napesbaromfit. a múlt évben 38 millió napesbaromfit vettek át
tőlük a termelő üzemek továbbtenyésztésre, az idén 48 millió
volt a forgalom, a jövő évi terv pedig 68 millió napesbarom-
fi gopi keltetését irányozza elő. a meglévő keltető állományok
többségét most kibővítik, tovább korszerűsítik, emellett több
új állományt is munkába állítanak a jövő év folyamán.

/folyt. köv./

10.30

-10-

bb. 14. / több mint félmilliárd... 1. folyt./ gy

erről kövési belső postavezőirigazgató tájékoztatta az mti
munkatársat.

A telefonbeszélgetések száma a tavalyéhoz képest, hogy év-
közben a fővárosi telefonközpontoknál bővítés nem történt -
néhány millióval növekedett: vidéken mintegy 4 800 állomással
bővítették a központok befogadóképességét. a legjelentősebb
vidéki postai létesítményt, az 1 000 állomással készthelyi autu-
matizált telefonközpontot a napokban adták át rendeltetésének;
dunaujvári központját 600, a debrecenit 200, a budaörsnyit
és a balatonfenyvesit pedig 100-100 állomással bővítették. az
év folyamán budapesten 7 000, vidéken pedig 4 800 új telefon-
állományt szereltek fel, 1 052-vel többet, mint az elmúlt évben.
A helyi telefonbeszélgetések száma a fővárosban 336 millió,
vidéken 176 millió, összesen több mint félmilliárd volt, csak-
nem 30 millió távolsági beszélgetést pedig 129 millió percet
töltött el a közönség. a posta különleges szolgáltatásait is
több mint harmincmilliószor vették igénybe, s csupán a pontos
időt 25 millió órédklődő hívta fel.

A televízió népszerűségét igazolja, hogy előfizetőinek
száma már gyorsabban növekszik, mint a rádióelőfizetőké. az
év elejétől ugyanis körülbelül 80 000 rádió készüléket vettek
nyilvántartásba, míg televíziót mintegy százszázalékosan be-
vezetésre került. az új előfizetők száma novemberben értük el a csúcspont-
ot, amikor 13 400 készülék tulajdonost vettek nyilvántartás-
ba. a számítások szerint a televízió előfizetők száma már
kétszeresére elérte a kétszázszázalékos, nem végleges adatok szerint,
az idei növekedést figyelembevéve 2 300 000 rádióelőfizető
van hazánkban.

A postai az idén a tervezettnél 71 millió forinttal
több beruházást használt fel. ezt az összeget ugyanis más tervek,
állami szervek adták, saját legsürgősebb hírközlési problémáik
megoldásához. a tervezett beruházásokat - egy-két kivétellel -
az idén meg is valósították, így például elkészült a fővárosi
telefonközpont hatalmasságú épülettömbje, ahol több postai intézmény
kap majd helyet. a központ gépeinek szerelése az évről-évre - a
belső híradástechnikai gyors fejlődése miatt - elhúzódik,
több mint két és félmillió forintot fordítottak a szakaszher-
vari, a vaszpremi és a bukacsbai központok bővítésére, s
ezzel jelentősen csökkentették ezeken a helyeken a zsúfoltságot.

/folyt. köv./

12.30

-19-

kk

bb. 14. / több mint felmilliárd... 2. folyt./ gy

előrehaladta a keleti mikrohullámú távközlési telephelyek: az állomások magasipitési munkálatait befejezték, átvették az ipartól a mikrohullámú berendezéseket, amelyeket jövőre szeretnének fel-

A következő évben a tervek szerint 260,8 millió forintot fordítanak az ötéves terv berendezéséből a postai hálózat fejlesztésére, az összegből elsősorban az az évről áthúzódó nagyobb beruházásokat fejezik be, az év elején hozzálatnak a káb- és hegyi televízió adó berendezéseinek a szereléséhez, s ellenőrzések, próbak után az év közepén üzembehelyezik. Ezzel egyetemben az egész duna- és kivéve az árnyékolt területeket - bekapcsolódhat a műsorvetélbe. A káb- és hegyi adóval együtt a meglévő jövőre már az ország területének 60 százalékát besugározzák. A főváros központ átadását az évről átmaradt, mintegy három hónap alatt készülteti, s így valószínűleg csak szeptemberben helyezik üzembe az első nyolcezer állomást, befejezik a nyíregyházi postahivatal építését, a győri automata központot pedig 830 állomással bővítik, hozzálatnak a tipót továbbfejlesztő központban az emelőberendezéshez, amely az ötéves terv időszakában első lépésként a központ további 8 000 állomással bővítéséhez biztosít helyet, ugyancsak megkezdik gyöngyösön egy 1 400 állomással automatá központ, debrecenben pedig az új, korszerű pályaudvari postahivatal építését. /mti/

bb. 15. fejtik a pisztrángokat a Bükkben - jövőre körülbelül 40 ezer pisztrángot szállít közvetlen fogyasztásra a garadnai telep

vid j/gy/ka

1961. december 21.

A Lillafürdő melletti, garadnai pisztrángtenyésztő telepen 3 évtizede foglalkoznak a tiszt vízű, hegyi patakokban honos, nemcsak tenyésztésével, a több tavcskából álló, s a Bükk környéki forrás vizével táplált telep környékén a hangszógyárak vizének kisebb-mértékű ivadékkeltésére szerítették, az utóbbi években azonban rátertek az arupisztráng tenyésztésére is. /folyt. köv./

11.10

-2a-

Handwritten mark

bb. 7. / egy év alatt... folyt./ gy

A keltető állomások a tervek szerint már januárban teljes kapacitással dolgoznak, sőt több állomáson már decemberben megkezdtek a tejcsok berakását, a legkorábbi csikók egy részéből primőr lesz, nagy részét azonban továbbtenyésztésre adják, mivel a januárban-februárban kelt csikók júniusra teljesen kifejlődnek, s a nyáron már tojni kezdenek, ezek a fiatal jörcsöket adják késő ősszel és télen a legértékesebb tejcsokot.

A jelenleginél gazdaságosabb tartás, illetve a természetesebben magasabbasú hibridizálási programot dolgoztak ki. Az idén ősszel fejték és szeltek megye baromfitenyésztő szövetkezeti körökön tízezer plimoth, illetve hamphire, cornich és leghorn kakasokat kaptak a meglévő állománytól történő keresztelésre. A keresztelt állományból a különlegesen jó tojó, illetve hízekony, gyors fejlődésű hibridekből a jövő évben további nyolc megye termelőszövetkezeti baromfitelepét látják el tenyészanyaggal. /mti/

..

bb. 16. zalamegyeség és a szovjetunióbeli harszen - testvérnyaralás

vid fm/ka/gy/fm

1961. december 21.

Zalamegyeség és a szovjetunióbeli harszen városi üzemelőinek, intézményeinek, vállalkozásainak dolgozói több hónapja kezdtek meg baráti kapcsolatuk kiépítését. A két város vezetői már személyesen is találkoztak, most pedig újabb üzenet érkezett a szovjet városból: harszen testvérvárosává fogadja a zalamegyeséget. Rövidesen husztagu zalamegyeségi küldöttség utazik harszenbe, hogy megállapodjanak a közös politikai, kulturális és sportrendezvények programjában. /mti/

..

bb. 18. ezer holdas almáskert bugapuszta

vid j/gy/ka

1961. december 21.

A második ötéves terv idején bugapuszta vadbarókás téje is megváltozik, a nagykitérjedésű fűtőhómegek egyrészen a kiskunság legnagyobb almáskertjét alakítja ki a városföldi állami gazdaság, ezer holdas táblán ültetik el a törpe almafajtát.

/f. lyt. köv./
10.35

-14-

Handwritten mark

bb. 18. /ezer hold s.... folyt./ gy

ebből 250 holdat már betelepítették, 470 holdat pedig továbbra is kerülnek átlandó helyükre. A kis fak. jövőre teljes egészében befejeződik az munka, s a törpe almák az ötéves terv végén már termést is adnak. /mti/

bb. 19. birtokrendszer 300 tőzsvendég a körösladanyi művelődési otthonban

vid fm/ka/gy/fm

1961. december 21.

A körösladanyi művelődési otthonban birtokot adnak ki az otthon rendezvényeire - hangversenyekre, ismeretterjesztő, színhazi és filmelőadásokra, műsoros estekre. A kezdeményezés sikeresre jellemző, hogy mintegy 300 tőzsvendége van a körösladanyi művelődési otthonnak. /mti/

bb. 21. beltérjében gazdálkodó szövetkezet székesszérvári zöldövezetében - évente 10 000 pacsnyak oszt nevel fel a halastavak mentén a vörösmarty tisz

vid j/gy/ka

1961. december 21.

A központi vizügyi igazgatóság az idén 40 holdas halastavat épített a székesszérvári vörösmarty termelőszövetkezetnek. A tavat a közös gazdaság kocsmevelésére is felhasználják. Jövőre a halgazdaságot tovább bővíti, egyenként 50 holdas tavakat növelik, és bővíti a viziszennyező-tisztítást is, úgyhogy évente körülbelül 10 000 pacsnyak oszt nevelnek majd fel. Tervezték továbbá, hogy jövőre a halastavakat tápláló gáztartó vizet a kertészet öntözésére is felhasználják. Ily módon, a tavak vizének komplex hasznosításával jól jövedelmező, beltérjében gazdálkodó szövetkezet jött létre székesszérvári zöldövezetében. A vörösmarty tisz példájára már több fajta megyei termelőszövetkezet kertészet központi vizügyi igazgatóság segítségével, hogy a helyi vizek felhasználásával lehetőség teremtésnek halgazdaságra, kocsmevelésre és öntözésre. /mti/

10.35

-12-

MA

bb. 20. kétszáz családiházat építenek jövőre a bacs megyei fiatalok

vid fm/ka/gy/fm

1961. december 21.

Mint ismeretes, a bajai városi kish-bizottság két évvel ezelőtt szelvésköri lakásépítési akciót kezdeményezett. Azóta 124 kertés ikérházat építettük kedvezményesen a fiatal házaspároknak. Ennek célja a telep-kölcösöket kaptak, sajátmaguk pedig lakásuként körülbelül 6 000 - 8 000 forint értékű munkát végeztek. A kish-bacs megyei bizottságának segítségével most két csan, kiskunhalasi, kiskunfélegyházi és kecskeméti is megszervezik az ifjú lakásépítők kollektíváját, s ezeken a helyeken a tavaszi szarint jövőre 200 kertés családiházat építenek maguknak a fiatalok. /mti/

bb. 22. husz-huszonöt ezer forintot kereső fiatalok a békés megyei termelőszövetkezetekben

vid j/gy/ka

1961. december 21.

Békés megye termelőszövetkezeteiben, különösen a rendszeres jövedelmezés bevezetése óta, egyre több fiatal találja meg számítását. Nemesek a növénytermesztésben, de az állattenyésztésben is szívesen vállalnak munkát. A legszorgalmasabb családfejtartónak is büllögő keresettel zárják az évet. Az idén 16 éves ifjabb vad györgy, a kertészszigeti dózsai tisz kocsma, aki ebben az évben 700 málnát választott el és nevelt fel, 25 000 forintot keresett a közösből. Seres zsófia, a békéscsaba szikra tisz 17 éves baromfi-gondozója több mint 20 000 forintot visz hazá. Hasonló magas évi jövedelemmel zárják az évet még János ifjusági csapatának tagjai a tótkomlói haladás tisz sertés-telapén. Számos fiatal keresett 20 000 - 25 000 forintot füzös-gyarmat, csek, véggyházai, mezőkövesdhez és más körös vidéki termelőszövetkezeti közsegükben is. /mti/

bb. 23. harmincöt tonna csapaggyfém megtakarítás - ujtással

vid tm/gy/szf

1961. december 21.

Az ózdi kohászati üzemekben a különböző hangverseneken használt csapaggyfém elállítására Uthly Karoly és Tabari László művezetők módosították a csapaggyöntési technológiát. A csapaggyfém pontosabb méretűek lettek, jóval kevesebb anyag kell hozzájuk, s a tartósságuk is jelentősen növekedett. Az öntési módszer változtatásával egy év alatt 35 tonna drága csapaggyfémot takarítottak meg, értéke túlhaladja a 800 000 forintot. A jelentős értékű ujtásért 65 000 forint díjat állapítottak meg az ujtóknak. /mti/

10.55

-13-

MA

bb. 26. Elektromos gitarak készültek szegeden szovjet megrendelésre.
vid te/gy/ki. 1961. december 21.

A szegedi hangszerkészítő vállalatnál 250 elektromos, úgynevezett gipsen-rendszerű gitart készítettek szovjet megrendelésre. Az új típusú hangszert a vállalat műszaki dolgozói szerkesztették. Lényege, hogy a hangszert vázba épített elektromos készülék a hangrezgéseket árammal alakítja, s így a hang rádióerősítővel tetszés szerint felerősíthető. Az első, több mint hatszáz ezer forint értékű szállítmányt már utnakindították a szovjetunióba. /mti/

bb. 28. tüzelő, kedvezményes árú gabona az idősöknek, téppénz a betegeknek - a község egész lakosságát érzi a szaki új élet tisztelettel.

vid j/gy/ak. 1961. december 21.

A komárom megyei szaki új élet termelőszövetkezet két évvel ezelőtt alakult, s tagjai ma is szép eredményekkel dicsekedhetnek. A közös gazdaság vagyona meghaladja a 3 millió forintot, s az idén úgy dolgoztak, hogy az északi ellenére is egy-egy munkacsoport értéke a tervezett 37 helyett elérte majd a 40 forintot. A szövetkezetnek módjában áll, hogy megfellelően gondoskodik az öregekről és a betegekéről is. Negyvennégy idős szövetkezeti gazda élvezi az állam és a szövetkezet támogatását. Nyugdíjukon kívül tüzelőt kapnak a szövetkezettől és kedvezményes árú vasat, hűtőgépet, gabonát. A betegek az ingyenes orvosi ellátáson kívül téppénzben is részesülnek. Az orvos által igazolt betegnapokra megkapják az előző év azonos időszakában teljesített munkacsoportjuk 50 százalékát. Ezen a címen az idén mintegy 10 000 forintot fizetett ki a szövetkezet.

A némeskői lakosok, de a község egész lakosságát érzi az új élet tisztelettel. Zöldségfeleket, tejet szállítanak a falu közeli állománok, s amikor a fiatalok sportpályát építettek, a termelőszövetkezet fogott szállításra az anyagot. Ugyancsak társadalmi munkával segíti a szövetkezet az orvosi rendelő, a könyvtár, a klub és kisközségi építését. /mti/

11.12.

bb. 29. befejeződött a győri termelők furásai.
vid te/gy/ki. 1961. december 21.

Az év elején termelők furásait kezdték el győri strandfürdő közelében. Sok nehézség leküzdése után most elértek a tervezett kétszáz méter mélységet és ezzel a furást befejezték. Először 1 650 méterrel észlelték melegvizet rejtő réteget, majd 1 900 - 2 000 méter között újabb két réteget fedeztek fel. A talaj hőmérséklete itt 90 fok körül van és feltételezhetően kellő mennyiségű hővizet tudnak majd felszínre hozni. Az idő szerint a csövezés előkészítésével foglalkoznak és a víz felszínre hozását robbantás segítségével előreláthatólag az új év elején tudják megindítani. A kutat létesítése negyven millió forintba került. A melegvizet felhasználásának már kidolgozták a terveket. Elsősorban a strandfürdőt bővítik, új medencét építenek. /mti/

bb. 30. az abonyi pótlásának 100 000 mázsát lucernalisztet készítenek a tólnai megyei termelőszövetkezetek.

vid j/gy/ka. 1961. december 21.

A tólnai megyei termelőszövetkezetei az északi ősztendő ellenére is biztosítani tudták az állattalomány feltételeihez szükséges szeléstakarmanyt. Abonyi-takarmanyból viszont körülbelül 400 000 mázsányi hiány mutatkozik. Ennek pótlásának valamennyi termelőszövetkezetben hozzáálltak a lucernaliszt készítéséhez. Újra módjuk van, miután 30 százalékkal több lucernát takarítottak meg, mint tavaly. A tervek szerint 100 000 mázsát lucernalisztet darálnak a tél folyamán, s ezzel, valamint a bőségesen rendelkezésre álló szeléstakarmannyal át tudják telíteni az állományt. /mti/

bb. 24. szigorú ellenőrzés a martin-komencok csapatnyitási munkáinak bontását diósgyőrön.

vid te/gy/ki. 1961. december 21.

A Lenin kőhasznati művek martin-üzemében eddig a dolgozók fáradságos és veszélyes módon, rudakkal, úgynevezett piszkavásárral tisztították meg a csapatnyitást előző anyagot, az újított munkát, hogy a folyékony acél- és olvasztóból kiengedhessék. /f. lyt. köv./
11.12.

-15-

bb. 24. /oxigénnel könnyítik... folyt./ gy

ez a munka hosszadalmas és nehéz volt, egy csapatlányítás kibontása fél óráig is eltartott. a munka megkönnyítésére a kemencékhez oxigénvezetékot építettek, s a nyílást elzáró anyagot oxigén rácsot savval néhány perc alatt távolítják el. az új módszert hamarosan minden kemencénél alkalmazzák, a számítások szerint az időnyereséggel naponta mintegy tíz tonnával több acélt termelhetnek.

az új módszer alkalmazására fordított önköltség negyede év alatt megtérül. /mti/

bb. 25. decemberben megtakarított szénrel közlekednek a dunaujvárosi fűtőház mezdnyai

vid te/gy/ki

1961. december 21.

a máv dunaujvárosi fűtőházának dolgozói az év első tizenegy hónapjában jól gazdálkodtak a fűtőanyaggal. havonta átlagosan kétszáz-háromszáz, sőt legutóbb októberben és novemberben negyszáz-negyszáz tonna szénrel takarították meg. ez a mennyiség bőségesen elegendő ahhoz, hogy decemberben valamennyi mezdnyukat megtakarított szénrel üzemeltetheték. a személyvontatás közlekedésénél lovasz méte mezdnyvezető és piros jános fűtő, a tehervonatoknál nagy balint mezdnyvezető és jánóczki gézi fűtő takarékoskodott a szénrel a legjobban.

a mezdnyvezetők és a fűtők az év első tizenegy hónapjában a szénreltakarékosságért összesen körülbelül negyedmillió forint pénzzutalmat kaptak. /mti/

bb. 17. százharmincnyolc perc alatt készül egy női ruha a debreceni ruhagyárban

vid te/gy/ki

1961. december 21.

a debreceni ruhagyárban az idén már több mint egymillió női ruha készítették. az üzemben a női ruhák és szoknyák készítésének technológiája az évek folyamán jelentősen fejlődött. 1951-ben még 8-10 órát igényelt egy-egy női ruha elkészítése, ma pedig átlagosan 138 perc alatt készül el. a gyártási idő megrövidítését az is segítette, hogy a kezdeti 10-12 különleges gép helyett ma már több mint száz ilyen munkagép van az üzemben. /mti/

11.30

AKR

bb. 33. súlyos kimenetelű vasuti baleset a budapest-ferencvárosi állomáson

gy/vg

1961. december 21.

december 20-án, szombat a budapest-ferencvárosi vasutállomás egyik vágányán a tartányon az előírt helyen nem tudott megállni, áttört a vágányzáró békét és megrongálta az állomás épületét is. a tartódás következtében az első tartánykocsis megsérült, a benne levő utas székelyt a vágányok között és meggyulladt. a tűz áttért az épületre is. az összerombolt és égő épületről csemegé zsigmond kocsi-tanúsztó, baranyai lujás vonatmenesztő és hervath imre kocsirendező nem tudták kimenekülni és életüket veszítették. a fővárosi tűzoltóság a vasutások és a rendszertől szorúk segítségével a tüzet lokalizálta. a baleset okának kiderítésére és a felelősség megállapítását céljából a vizsgálat megindult. /mti/

bb. 31. barsád megyében tíz új művelődési otthon építéset kezdik meg jövőre

vid fm/ke/gy/fm

1961. december 21.

barsád megyében a jövő esztendőre a közsegfejlesztési alapról 4 600 000 forintot irányoztak elő művelődési otthonok építésére. a lakosság társadalmi munkával és helyi anyagokkal segíti az építkezéseket. a dolgozók segítségével - tíz korszerű, új művelődési otthon építését kezdik meg. új művelődési otthonokkal gazdálkodik majd a barsádi iparvidék három jelentős települése: kazincbarcika, tiszapalkony és ózd. ózdon 1 100 000 forintos költséggel, szélesvásznú mozihelyiséggel ellátott művelődési házat építenek, gondoskodtak arról is, hogy a vasutállomástól távol eső községekben is megfelelő művelődési otthonok álljanak a dolgozók rendelkezésére. több helyen - így deteken, fulókerészen, halmádon - a közsegfejlesztési alapról készülnek az új művelődési otthonok tervei, amelyeknek építését jövőre kezdik meg. 1962-ben jelentős állami hozzájárulással 600 férőhelyes színházteremmel felszerelt művelődési ház alapozásához fognak „matyóvárszág fővárosában”, mezőkövesden is. /mti/

11.20

17

AKK

bb. 34. /erdőtűzet ottó... 1. folyt./ gy

A hos fiatalok ünneplése alkalmából megjelent az iskolában Kisházi Ödön, munkügyi miniszter és dr. Sali Emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője. Kisházi Ödön példaként állította az iskolát és az ország fiataljai előtt a nagykevelői tűzoltásban résztvevő diákokat és bejelentette, hogy a munkügyi minisztérium a jövő nyáron külföldi jutalmakért küldi a mentésben résztvevőket. dr. Sali Emil üdvözlő szavában kiemelte, hogy a Desi Huber István iskolától már az országgyűlés által most elfogadott erdőtörvény szellemében jártak el, amikor az a törvény meg csak javaslat volt. meghívta a fiatalokat, hogy a szünidőben látogassanak el valamelyik erdészhez.

A kisz központi bizottság tanácsosai jóváhagyással ajánlották a kiváló osztályközösséget és három fiatalnak ezen az ünnepségen adtak át a kisz tanácsosok könyvét. kedves szavakkal köszönte meg a kiváló osztály tetteit királyi tiszor, kerületvezető erdész, akivel szólt a szeretetteljes kapcsolatot építették ki a fiatalok. felszólalt az ünnepségen bózi zoltán tanár, aki elmondta, hogy az osztályközösség országos mozgalmat kíván kezdeményezni. ők ugyanis nem elégednek meg ezzel, hogy résztvegyenek az alkalmi eseményekben és ha szükség van rá, védjék az erdőt, hanem védnökséget kívánnak vállalni egy erdőterület szepsége, tisztaságáért. javasolta, hogy az ország erdei felött hasonló módon vállaljanak védnökséget a kisz-szervezetek. /mti/

12.20

-22-

mti

bb 35. időjárásjelentés

tm szb

1961. december 21.

A meteorológiai intézet jelenti december 21-én, csütörtökön 12 órákor:

a hőmérséklet csökken

kelet-európában nagykiterjedésű ciklon található, amely az elmúlt napokban észak felől meleg tengeri levegőt szállított Közép-nyugat-európa térségébe és az erős hideget fokozatosan mérsékelte. az említett ciklon áramlási rendszere azonban újabb sarkvidéki eredetű hideg levegőtömegek kapcsolódottak és ezek ma hajnalra elérték a Kárpátok vonulatát. hazánkban tegnap túlnyomórészt borult volt, kivéve a főváros környékét és a Mátrai-Bükk vidékét, ahol 1-4 óra hosszat sütött a nap. az elmúlt 24 óra alatt a Dunántúlon csak néhány helyen, a Duna-Tisza közén többhelyen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék, a Tiszántúlon viszont általában 1-4 millimétert mértek. a reggel 7 órákor történt mérések szerint a Tiszántúlon általában 1-6 centiméteres összefüggő hóréteg van, Zahony, Tiszabecs környékén 10-15 centiméter, máshol általában hófoltok találhatók. a hó vastagsága a hegyekben kekestetőn 11, Galyatetőn és Mátrán hazán 8, Lillafüreden 6, Miskolcra 5, Dobogókő 2 centiméter, máshol ennél kevesebb.

ma délelőtt az átmeneti enyhülési hullám során kevés hely kivételével néhány fokkal 0 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. Budapestben szedán a hőmérséklet napi közepértéke mínusz 0.2 fok volt, 0.4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órákor a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított legnyomós 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: élénk, időnként erős északi felhőátvonulások, futó hózaporokkal. /a mai nap folyamán néhány helyen még kisebb eső is lehetséges./ a hőmérséklet csökken. várható legalacsonyabb északi hőmérséklet mínusz 1-4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 2 - plusz 1 fok között.

a Duna vízállása 382 centiméter. /mti/

-23-

mti

bb 36. 100 agyas termelőszövetkezeti üdülő alapjait rakták le
debreceni nagyerdőben

vid ká/j szb ka

1961. december 21.

csütörtökön dalban ünnepélyesen rakták le az ország első termelőszövetkezeti üdülőjének alapkövét a debreceni nagyerdő legszebb részén. Az ünnepségen részt vett tisz. József, a termelőszövetkezeti tanács titkára és Gódor Ferenc, a Hajdu-Bihar megyei partbizottság első titkára is. Az üdülőt a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezeti biztosítási és önszegélyezési csoport saját erejéből építteti fel, s a munkálatoknál 142 hajdusági szövetkezet működik közre. A debreceni nagyerdői strandfürdő szomszédságában épülő termelőszövetkezeti üdülőben 2-3 és 4 agyas szobákban egyszerre 100 szövetkezeti gazda pihenhet. 1963-ban, amikor az épületet tető alá hozzák, már több mint 2000 hajdusági szövetkezeti gazda kezdheti meg itt üdülését. A tervek szerint megvalósítják a csereüdültetést is a hegyvidéki szállókkal. /mti/

bb 37. népi motívumok a lengyel iparművészetben - megnyílt a
műcsarnok új kiállítása

t s/tr szb fm

1961. december 21.

népi motívumok a lengyel iparművészetben címmel kiállítás nyílt csütörtökön a műcsarnokban. Wanda Telkowska, a varsói iparművészeti intézet igazgatója és Kiss Ivor Sándor, a népi iparművészeti tanács titkára nyitotta meg a kiállítást. A megnyitó ünnepségen megjelent Kiss Károly, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára, Rózsa Irén, a külügyminisztérium főosztályvezetője, Patáki János, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk számos más képviselője. Jelen volt Henryk Grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a diplomáciai képviselők több munkatársa. /mti/

14.37

- 24 -

pk

bb 38. átadták az idei ötödik új lakást a borsodi építők

vid te szb ki

1961. december 21.

A borsodi megyei építőipari vállalat munkahelyein az idén szelvény körü versenyben kötött ki a szocialista cím megszerzéséért. A verseny egyik eredménye, hogy a veszteségmentes az elmúlt évi 6.14 százalékról 3.42 százalékra csökkentettek és ma már a munkások ötven százaléka egyösszegű utálmányozással dolgozik.

A vállalat dolgozói az idén 1.322 lakást építettek és az elkészült ötödik lakást most adták át Miskolcon a Baross Gábor utcában. A héten perocsán, a jövő héten pedig diósgyőrön és Miskolcon adják át a meg határolt otthonokat. /mti/

bb 39. huszonnégy új lakást kaptak a zagyvápálfalvi táblányeggyar
dolgozói

vid te szb ki

1961. december 21.

csütörtökön a zagyvápálfalvi táblányeggyar huszonnégy szakmunkást adott át új lakása kulcsát a gyár vezetőitől. A gyár ugyanis csaknem négy millió forint költséggel a lakatos tőmbházat építtetett dolgozói számára. A régi gyári lakótelep mellett. /mti/

bb 40. az ibusz-nál is előré valthatók a karacsonyi vasuti jegyek

i tz/ka szb ki

1961. december 21.

Az ibusz közli, hogy az ünnepi utazásokkal kapcsolatos tartódségek elkerülésére az ibusz irodáinak is előré meg lehet váltani a menetjegyeket. /mti/

15.16

- 25 -

pk

bb 44. orvosi berendezéseket, műszereket ajándékozott a magyar kormány az indonéz kormánynak

t kf/kf szb vg

1961. december 21.

A magyar kormány különféle orvosi berendezéseket és műszereket ajándékozott az indonéz kormánynak. Egy mozgó fogászati rendelőintézet, a fogászati autóbusz már utban van út volti ország felé, egy teljes műtő felszerelése, szívvizsgáló ekig berendezés és a gyermekbenulás gyógyítását elősegítő ugynevezett hintálygy pedig becsomagolva várja a szállítást. Az ajándékok között van a magyar röntgenipar híres terméke a mozgó röntgen labor tónium is, amelyet a többi ajándékokkal együtt - jelképesen esütörtökön vett át a medicor röntgen művekben im m surjakusuma az indonéz köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

A gyarmán rendezett ünnepségen martos istván főmérnök köszöntötte az indonéz vendéget és bemutatta az autóbust. Elmondotta többek között, hogy az üzem dolgozói a tavoli ország éghajlatához igazodva, különös gondot, körültekintéssel készítettek el a mozgó laboratóriumot, amelynek feladata, hogy a helyszínen keresse fel a lakosságot, segítsen az indonéz orvosoknak a több gyógyításában, megelőzésében. Az autóbusz a legkorszerűbb berendezéssel, óránként 60-100 vizsgálóóra alkalmas.

Im m surjakusuma ideiglenes ügyvivő kormánya nevében köszönetet fejezte ki az ajándékért, s annak a neményének adott kifejezést, hogy az indonéz-magyar kereskedelmi kapcsolatok során nemelhetőleg további segítséget ad a magyar ipar indonézia egészségügyének fejlesztéséhez. /mti/

16.00

- 26 -

Ker

bb 42. tavaszi időjárás a mecsok vidéken - ,,hivatalos,, telekezet sorány munkában talalt a baranyai szövetségi gazdákat

vid ka/j vm

1961. december 21.

A mecsok vidékén tavaszi időjárast hozott a tél első ,,hivatalos,, napja. már a délelőtti órákban plusz 3-4 fokra emelkedett a hőmérséklet, a nap folyamán pedig kellemes napsütés és néhány percés hőszállingózás váltogatta egymást. A jó időt a mezőgazdaság dolgozói sorány munkával használták ki. A határban többféle ismét megindultak a traktorok, folytatták a szántást a termelőszövetkezetek tablain. Az istállótrágya kihordása is újból megindult, s addig mintegy 25.000 holdat trágyáztak meg a mecsok vidékén, 1000 hold hian a teljes előirányzott területet. A gyümölcsösökben a fak telj apolása a soros munka, de a kellemes időben a gyümölcsfak ültetése is lehetőség nyílt. A kertészek sem tétlenkedtek: a közreműködési új tavasz tsz-ben 4 holdmühöz felállításán dolgoztak, a szederkenyi karcsika gyöngye tsz kertészei az utolsó simit sokat végeztek egy 70 négyzetméteres átvég-hazon. jövőre a megye közös gazdasági 44 csokutból öntöznek, s jelenleg 2 brigád furja a kutakat. most máig 5 csokut készült ut a drava menti kertészetekben. /mti/

bb 43. a magyar nemzeti galleria

k fm hk

1961. december 21.

kiállításai december 24-én zárva lesznek, a meghirdetett tartatvázatok elmaradnak. /mti/

16.22

- 27 -

16-2
Zee

bb 47. Házterkezett az 5. szakszervezeti világtalálkozásra
járt magyar küldöttség

hnc szb sr

1961. december 21.

csütörtökön házerkezett moszkvából a magyar szakszervezeti
küldöttség, amely brutyó jánosnak, a szot felügyelőnek vezető-
sággal résztvett az 5. szakszervezeti világtalálkozásra.

A küldöttséget a nyugati pályaudvaron smoggyi miklós, az mszmp
politikai bizottságának tagja; a szot elnöke, valamint a szot el-
nökségének több tagja fogadta. /nti/

bb 48. Házterkezett a kubában járt kereskedelmi küldöttség

ta szb sr

1961. december 21.

prof. mi. jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével
kubában járt magyar kereskedelmi küldöttség; csütörtökön háze-
rkezett budapestre. /nti/

17⁰⁰

17⁰⁰

Zee

bb 49. az egyesült államok különleges katonai kiképzőtáborából
megszökött magyar fiatalok beszámolója a kormány tájékoztatói
hivatalának sajtótervezésén

t hi/zs-vt-tz-be-ms/gg szb fm li

1961. december 21.

a kormány tájékoztatói hivatala csütörtökön délután hazai és
külföldi újságírók részvételével sajtótájékoztatót tartott, ame-
lyen az egyesült államok különleges katonai kiképzőtáborából
megszökött magyar fiatalok számoltak be arról, hogyan képezték
ki őket kémkedésre, gyilkolásra, rablásra, egyéb diver-
ziós cselekményekre.

namenyi geza, a kormány tájékoztatói hivatalának vezetője be-
vezetőben a következőket mondta:

tisztelt hölgyeim és uraim! tisztelt elvtársak! ismeretes önök
előtt, hogy az ugynevezett magyar kérdést az ENSZ most befejeződött
ülésszakán napirendre tűzték, vita folyt és határozatot hoztak. min-
den szemelőt előtt teljesen világos, hogy az az egyesült államok
kormányának kezdeményezésére, különböző módszerekkel kifejtett nyo-
masára történt így, úgy is fogalmazhatunk, - egyértelműben - hogy
az egyesült államok ismét kiközösölte a kérdés napirendre tűző-
sét, miért kellett az idén különösképpen a nyomas és az erőszakolás
eszközeihez nyulnia? azért, mert „magyar kérdés”, egyszerűen nincs,
nem létezik, s ezt szinte a világon egyre többen felismerik olyankor
is, akik ideig-óráig hittek a magyar népköztársaság és a magyar for-
radalmi munkás-paraszt kormány ellen megszerzett és megrendezett
hadjárat forrásainak, hazugságainak, ragalmainak. ebben a hadja-
ratban résztvettek világszerte ismert tekintélyes újságok is, s meg-
egy-kezt ezzel ezelőtt is kigyöt-beket kiáltottak országunkra és kor-
mányunkra. nos, több igen tekintélyes nyugati lap és hírügynökség
munkatársai magyarországon jártak, s cikkeket írtak benyomásuk-
ról, tapasztalataikról.

természetes, hogy ezekben a cikkeken vannak olyan kitételek,
amelyekkel nem értünk egyet. megis azt az általános megállapítást
vonnátjuk le belőlük, hogy ize: a tények hatásából meg azok az
újságírók sem tudják kivonni magukat, akik csupán sem rökön-
szerveznek velünk.

/folyt.köv./

17.50

18-Zee

31 -

/bb 49. az Egyesült.....1.folyt./vm

személyes élmények alapján a cikkek szerzői megintak, hogy magyarszágon rendezett állapotok uralkodnak, semmi sem emlékeztet 1956 októberére: a lakosság életkörülményei nyugodtak, az általános életszínvonal a régihez képest jelentősen emelkedett: az emberek békét akarnak és vidáman szórakoznak.

Az Egyesült Államok kormányja azonban - néha hivatalos megfigyelői itt vannak magyarszágon, s ok mindent ugyanúgy látnak, mint az említett cikkek írói - nem hajlandó tudomásul venni a tényeket, s úgy tesz, mintha meg az említett újságcikkek és a híreket sem ismerne.

Mi tehát megismerhetjük a magyarokat, az igazságot? nyilvánvalóan az, hogy az Egyesült Államok nagyhatalmi presztizsát félti: úgy gondolja, hogy ha az ugyanevűt magyar kérdésben visszavonulót fújna, ez kudarcnak nyílt beismerését jelentené. Mi persze tudjuk, sőt meg is értjük, hogy a visszavonulás nem lehet valami kellemetlen nagyhatalom számára, amilyen az Egyesült Államok, de a tények - amint mondani szokás - másként dőlnek, s ezért megismerésük fontos lenne fejlet előttük, mintsem meg kitalástalánabbul beleveszni a zsákutcába.

tisztelt elvtársak:
tisztelt hölgyeim és uraim!

A magyar kormány már többször kinyilvánította, hogy külpolitikájának alapelve a különböző rendszerű országok békés egymásérvétele. Ennek jegyében - ahogyan azt például legutóbb kelti gyűlésünk elnökhelyettesi nyugati újságírók részvételével tartott sajtókonferencián kifejtette - helyesnek tartjuk, ha a magyar népköztársaság és az Egyesült Államok közötti viszony megújításának kérdésit tárgyalás útján rendezhetnénk. hozzá kell azonban tennem: minthogy a magyar kormány ebben az irányban már nem egy ízben tett kezdeményező lépéseket - most az Egyesült Államok kormányán valóban sor. ebből a szempontból - őszintén szólva - nem tartjuk túlságosan biztató előjelnek, hogy az Egyesült Államok kormányja ismét előkotarta a tártárból a mandvacsinált magyarságot. mire jó ez? csak annyi, hogy szítsa a hideghaborus hangulatot tovább elezve az országaink közötti amugysem rendezett viszonyt. hozzá kell ehhez tennem: az Egyesült Államok kormányának magatartása a magyar nép irányában egyéb vonatkozásokban is ennek a hideghaborus szellemnek jegyeit viseli magán.

/folyt.köv./

18.10

18.21

Zeli

/bb 49. az Egyesült.....2.folyt./vm

mai sajtóértékelésünknek éppen ezért hívtuk össze, hogy ezt a tényt kézzelfoghatóan dokumentáljuk.

itt van kezében az Egyesült Államokban megjelentő the ukrainian bulletin, amely közli Barry Goldwater amerikai szenátorának a national review című amerikai lap az év március 25-i számában megjelent cikkét. az a cikk - többi között kijelenti - szövegszerűen idézem:

„határit munkáink kellő mértékben nemzeteket, hogy fellazadjanak kommunista vezetőik ellen. a szabadságharcokkal azonban meg kell értetnünk, hogy a felkelés idejét, helyét és módszerét az elfogó világstratégia szükségletei határozzák meg. a cél érdekében szoros kapcsolatot kell teremtenünk a vasfüggöny mögötti földalatti vezetőkkel, el kell latnunk őket nyomgépekkel, rádiókkal, fegyverekkel. instruktókkal, egy kiterjedt ellenállás minden kellekével,,

„light szükséges bármit is hízzunk ezekhez ,, csupán szív jóindulattól átfűtött barátságos,, szívához legfeljebb annyit, hogy goldwater szenátor ur nem csupán egyike az USA-s szenátorainak, hanem egyik jövőendő elnökjelöltként emlegetik.

sajtóértékelésünk részvevői megállapíthatják néhány nyugaton járt személy élménybeszámolóját, amely megvilágítja, hogyan festenek a szenátor ur programját adó szövegekkel kapcsolatban: hogyan szerveznek be és képeznek ki az Egyesült Államokban az ún. a célra külön bízott dollár-sz. milliárdokból kamukat, ügynököket, felforgató elemeket, miként küldik át őket a magyar nép lakos építő munkájának megzavarására, hogyan látják át őket azokkal a kellekkel, amelyekről a szenátor ur megemlékezett.

/folyt.köv./

18.18

18.40 Zeli

bb 49. /az egyesült... 3. folyt./- szb

Beszámolókból megtudhatjuk, miképpen használják ki a nyugati rádióadók megtevesztő propagandájának hatása alatt disszidált fiatalok kuszvas helyzetét és az amerikai állampolgárság kiterjesztésével hogyan csatítják be, sorozzák be őket hadserűgükbe, milyen módszerekkel készítik elő őket a szövetségi és a többi szociális ország ellen tervezett háborújukra, s hogyan kepezik ki őket a gyilkolásra, kármködésre, rablásra, egyéb diverziós cselekményekre.

Amiket most hallani fognak itt a sajtóinterjúkon, mindent eltekintve am felnyitott szemük, meglátták és megértették, milyen gyakorlatias szerepet szentek nekik az egyesült államok kormányának hivatalos szervei és emberei: hazájuk állanségeivé, aralóivá kint tartani őket, magától értetődő, hogy kemek, diverziós esetekben az államhatáron a törvény teljes szigorával szakkott lesújtani. Az ő esetükben az megsem következett be, felhívom ugyanis tisztelt kollégáim szíves figyelmét arra, amit nevezetesen fereneg igazságügyminiszter országgyűlésünk legutóbbi ülésén az új büntető törvénykönyv megvitatása során expezejében mondott: az elfogadásra javasolt új büntető törvénykönyv szerint „nem büntethető az a magyar állampolgár, akit külföldi komszervezet beszervezett - mielőbb bármilyen köntevékenység folytatott volna - a hatóságna azonnal és önként jelentkezik, s a komszervezettel való kapcsolatát teljes egészében feltárja.,,

Az új btk-nak ez a rendelkezése a már eddig is sokszor alkalmazott gyakorlat törvényes iktatását jelenti. Ezi alkalmazták már zsefké fereneg, kalmar istvan, metzler ottó és fülöp jános esetében is, akik hazatérésük után törődalmes megbanasról tanuskodó vallomást tettek. A magyar háza visszafogadta őket, megbocsátott nekik, s mint a többi állampolgárnál azonos jogokat élvezve - nyugdíjat ölnek, dolgoznak.

/folyt.köv./

18.23

- 34 -

1846 *Zell*

bb 50. időjárásjelentés

hőmérséklet

1961. december 21.

A meteorológiai intézet jelenté december 21-én, csütörtökön este 18 órákor:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás pontokon estig: felhőtelenségek futó hózáporokkal, élénk, időnként erős északi szél, a hőmérséklet fokozatosan csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pontokon: mínusz 2 - plusz 1 fok között. /mti/

bb 51. csütörtökön volt a tél legrövidebb nappala, a csillagászati tél kezdete - a plusz 3-5 fokos enyhesség után újabb hideghullám és havazás várható

i os/tm szb ké

1961. december 21.

A csillagászati télkezdést napján, csütörtökön volt az év legrövidebb nappala és leghosszabb éjszaka, a tényleges évszakváltó azonban mint rendszerint, most is megelőzte ezt az időpontot. Az első „hivatalos”, téli nap viszont szakított enyhességgel köszöntött az országra: az előző napok kemény hideghullámai után kellemes meglepetés volt már a szerdai enyhülés is, amikor a napi középhőmérséklet már csak 0.4 fokkal maradt alatta a sokévi átlag szintnek, a csütörtökre várható éjszakai pedig a viharos erősségű északi szél viszonylag meleg légtömegeket hozott a kárpát medencébe. Csütörtökön a kor-dalutáni órákban az ország legtöbb vidékén már plusz 3 fok körüli hőmérsékletet mértek, szombathelyről, pécsről és bajoról plusz 4, siófokról és zalaegerszegről plusz 5 fokot jelentettek. Az ország leghidegabb pontja, csütörtökön nyíregyháza volt, ahol nappal sem emelkedett a hőmérséklet mínusz 1 fok fölé. Az elmúlt napokban hullott hó mennyisége az alföldön összefüggő vékony hótakarót alkot, a dunántúlon és az ország más területein azonban csak kisebb összefüggő feltak vannak. Legmagasabb hótakaró zalaapánál, ahol legutóbb 15 centimétert mértek.

A szerdai és csütörtöki enyhülés azonban csak kis szünetet képezett két hideghullám között. A szél eddig az északi-, illetve keleti tengerről viszonylag enyhé légtömegeket hozott, csütörtökön délután azonban megkezdődött a sarki eredetű kontinentális hideg beáramlása. A következő napokban erősödik az éjszakai fagy, a nappali felmelegedés gyengül. Csütörtökön az eső, havas eső és hó sűrűn váltakozott budapestén és az ország más vidékein is, a következő napokban a csapadék előreláthatólag mind hó alakjában hullik be. /mti/

18.43

- 35 -

19- *Zell*

bb 52. elhunyt dr. Lux Kálmán aranyoklevelés mérnök

hne vm sr

1961. december 21.

Dr. Lux Kálmán, műegyetemi rendkívüli tanár, az aranyoklevelés mérnökök volt elnöke, a tanácsköztársaság alatt az országos műemlék hivatal igazgatója, az esztergomi, fehérvári és budai ásatások vezetője, európai hírnévű restaurátor elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a rakoskeresztúri temetőben. /mti/

bb 53. horn dezso előadása a szót iskolán

hne vm sr

1961. december 21.

Horn Dezső, a szaktanács titkára, nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a szaktanács központi iskoláján a szakszervezetek vezetői és a szót iskola hallgatói számára, a kubai dolgozók forradalmi szakszervezeti szövetsége nagyjelentőségű tizenegyedik kongresszusáról és kubai utazása tapasztalatairól. /mti/

bb 54. a MAV vezérigazgatósága

hne vm

1961. december 21.

Felkéri az utazóközönseget, hogy a karácsonyi és újévi személyforgalom zavartalan lebonyolítás érdekében menetjegyet elővételben váltsa meg azon a vasútállomáson, amelyikről utazni kíván. Az elővételért külön díjat nem kell fizetni. Akki jegyét elővételben váltja meg, közölje a pénztarossal, hogy melyik napon kíván utazni. Minden budapesti pályaudvaron és nagyobb vidéki állomáson valamint az íbusz menetjegyirodákban kapható elővételben menetjegy.

A MAV egyben felhívja az utazóközönség figyelmét, hogy a karácsonyi harmas ünnep alatt elsősorban december 25-én, hétfőn, tekintettel a gyenge utasforgalomra, a hivatalos menetrendtől eltérően néhány személyszállító vonat közlekedése szünetel. Ezzel kapcsolatban részletes tájékoztatást az állomások nyújtanak. /mti/

19.11

19.11

Zseli

- 36 -

/bb 49. az egyesült.....4. folyt./vm

Először Zseli Károly szolgált be, elmondta, hogy 1939 január 15-én született Budapesten. Mezőgazdasági középiskolát végzett, majd a sárvári cukorgyár dolgozójaként, mint brigádvezető agronómus dolgozott. Az ellenforradalom idején hazament Sopronba, szüleihez november 17-én napja nébeszületésére az egész család átszökött Ausztriába. A nemzetközi vöröskereszt segítségével ottan az amerikai egyesült államokba vándoroltak, ahol kikerkezésük után két hónapra gépkecsivezetői állást kapott. Újszaki munkát is vállalt, mert szeretett volna annyi pénz összegyűjteni, hogy műszaki egyetemen folytathassa tanulmányait, terve azonban meghiúsult, mert 1958 június 17-én bevonult az amerikai hadseregbe. Fort Jackson-i kiképzőtáborba került, majd a győleingsági kiképzés után katonai rendőr iskolára küldték a North Carolina államban lévő Fort Bragg-i különleges kiképzőtáborba. A rendőriskola elvégzése után mint közlekedési rendőr, majd mint járőr teljesített szolgálatot, mivel elég jól beszélt magyarul, megbízták tolmácsolással a magyar nemzetiségű katonák ellen indított eljárással összefüggésben. Így ismerkedett meg nutterrel és rabinsinnel, a cio emberével, akik a politikai ügyeket foglalkozták.

Elmondta, hogy több pénzhez szeretett volna jutni, mert egyetemen is készült és a családát is támogatnia kellett. A zsold viszonylag keves volt, ezért újdonsült barátait arra kérte, hogy helyezzék különleges alakulathoz, oktató állásig. Ezt válaszolták neki, hogy később szó lehet a dolgról. Alakulatban több kiképzésen vett részt. A kiképzés után visszatért Fort Bragg-be, ahol a cio emberrel lehetőséget tettek számára a különleges kiképzést.

A különleges kiképzés keretében - mondta - az emberöltés, a diverzió és a kincsi módszerek legkülönbözőbb fajtait oktatták. Tanították a gyémántot, valamint azt is, hogyan eljünk meg sik területen, dzsungelben, mocsárban. Tanították az embergyilkolást szabadkezűvel, és kis kezű fegyverekkel. Megtanították bennünket rádió adó-vevő készülékek kezelésére, titkos írásra és arra is, hogyan kell ölni a különböző módokkal.

/folyt.köv./

19.57

20.10

Zseli

- 37 -

Elmondotta, hogy a vizsgáztatáskor a legkülönbözőbb gyakorlatokat végezték, résztvettek például különböző menettípusok között. egyik alkalommal repülővel szállították őket dél-amerikába, s a repülőkből ajtónyíval ugrottak szikra teljesen ismeretlen területre. az volt a feladatuk, hogy a leszállás helyétől körülbelül 480 kilométerre fekvő - tényleg megjelölt helyre jussanak mocsarakon, hegyeken, dzsungelokon át. utközben mesterséges akadályok és úgynevezett „elleneségek” állították „váltak, az elleneségek általában nem voltak más, mint egy katonai rendőrzend, amely ellenőrizte, hogy a repülőgépből lelépett kis csapatok hogyan próbálnak áthaladni a dzsungelokon. előzőleg kiképezték őket arról is, hogy ha elfogják valamilyen küldet, semmiféle információt ki nem adhatnak, mert aki ilyet tesz, azt különlegesen megkínazzák. a kínzások között szerepelt például az úgynevezett kanosok t-nc, tizenöt-husz katonai kettős sérülést állt, s a foglyoknak a sérült között kellett végigmenni. a katonarendőrök karbocsal sürkentették a foglyot gyorsan mozgásra, ezután lábmal fogva felkötötték egy fának és elektromos áramot engedtek a testébe, s így váltak. az úgynevezett lölektani kínzás sem volt enyhébb. a kichezett foglyokat például dusan terített asztalhoz engedték, de aki bármihez is hozzá mert nyulni, azt újól fizikai kínzásnak vetették alá. s aki már az összes tortúrán keresztülment, végül egy jó megjelenésű, kedélyes, magasrangú katonatiszt elé került, aki a következőképpen fogadta őket: „ön szerencsésen vizsgázott, jól megállta a próbát, most már szabad. csak azt mondja meg meg, milyen számú csapatból indult, s akkor mehet tovább. az volt a legveszélyesebb, mert aki beugrott a kedélyes kérdésnek és válaszolt arra, kezdhetett előlről.

- nem lehet eszébe juttatni ezen - folytatta, hogy az így kiképzett személyek közül egyesek a gyilkos magiszálottjaivá váltak.

- george yank és james latham amerikai katonákat speciális kiképzésben során ismertem meg. mindeketten kiváló eredményeket végeztek el az emberélesre vonatkozó kiképzést. most honfitársaim is bemutatták, hogy a kiképzésük után kapott dícséretre méltók voltak. az a két ember a katonai táborból megszökött és egy hét beforgása alatt 7 személyt ölt meg és rabolt ki. itt van előttem az „amerikai magyar népszava”, című emigráns lap, amelyben képes riportok szólnak be a szerzetes gyilkosságokról.

/folyt.köv./
20.02

- 38 -

20.02
L. L. L.

a továbbiakban zsafka fenné elmondott, hogy a z emberélest tulajdonképpen a legkülönfélébb felforgató események végrehajtása céljából tartják. a főgő elméleti és gyakorlati kiképzést kaptak diverziós események végrehajtására; - így például kiképezték őket épületek és zárt helyiségek, kóboraj és benzintartályok, járművek, hidak, vasutak robbantására. az egész kiképzésnek az volt a célja, hogy háboruban, vagy békeidőben az ellenség hatarszágaiban diverziós és kemfeleradatok tudjanak végrehajtani.

a kiképzéssel járó erős fizikai igénybevétel, az emberélest körülmények és bánásmód, a lenézés és a kínzások következtében a hadseregbe került sekéssidált magyar szökött meg, s ha elfogták, öngyilkos lett. például egy hidvegi nevű volt ipari tanuló megszökött fort braggóból, de elfogták és bebörtönözték. később jutott és egyik éjjel felvágta csuklóján az ereket, tettet idejében észrevették és azután a washingtoni katonai kórház elmeógyógyintézetébe szállították.

- számtalan ilyen eset fordult elő az amerikai hadseregben. ha így, persze, nem is mondták ki, de lassan egyre inkább rajóttam, mi a véleményük rólan és a többi magamfajtról: zoldos vagy dollárért megvásároltunk, teststól-belkeztől eszközünk vagy, arra használunk fel, ami céljainknak a legjobban megfelel: s ha nem vagy hajlandó megfellelően szolgálni, számtalan eszközzel rendelkezünk, hogy erre kényszerítsünk. igen, az amerikai hadvezetőség úgy gondolkozik, hogy dollárért mindent meg lehet venni. az tény, hogy dollárért sok mindent lehet vásárolni, így katonát is. más kérdés az azonban, hogy a megvásárolt személy mennyi ideig, milyen messzemódon adja el magát.

Elmondotta ezután, hogy a különleges kiképzés befejezése után georgia-ba került altiszti iskolára, ahonnan ormesteri rendfokozattal visszatért egységéhez fort bragg-ra. tavaly ősszel ott kénesték fel korábbi ismerősei, rutter és robinson. megemlítette: jobb beosztást kaphatna, de ahhoz az kell, hogy az addig tanultakat gyakorlatban is hasznosítsa. közölték: magyarszagra elküldeni kem-es diverziós feladatok végrehajtására. gondolkodási időt kért, s abban állapodtak meg, hogy később ismét felkeresik.

/folyt.köv./

20.15

- 39 -

20.15
L. L. L.

/bb 49. az Egyesült.....7.folyt./vm

ezt azonban nem várta meg, mert akkor már menekülésre gondolt. egy ismerős, tönök nevű kapitány segítségével helyezettte magát egy gyalogsági alakulathoz Görögországba, kiképző altiszinek barátjának az volt a véleménye, hogy a cic-től így sem tud szabadulni, ezért azt tanácsolta neki, hogy végülis szökjék meg a hadseregből és térjen haza Magyarországra. a nyugatnémetországi kiképzőtáborban néhány hónapig gondtalanul élt, de végülis bevált barátjának jóslata. jelentkeztek a cic emberai és megmondták neki; kissé hosszúra nyúlt már a gondolkodási idő, következhetne a csatlakvés. - megmondtam nekik, hogy nem vállalom, jó helyem van, jól élek. azt gondoltam, úgy sem tudnak velem mit csinálni, hiszen jó minősítesem volt, a határátvétel két évet még kihuzom a katonaságnál, akkor lesznek és nyugodtan élek majd. azt hittem, nem tudnak ellenem semmit se csinálni. csalódtam. egy régebbi szolgálati incidens miatt hadbíró-ság elé állították és szakaszvezetővé fokozták le. láttam tehát, hogy nincs menekvés, ezzel kell számolnom, hogy a zaklatás folytatódni fog. április 30-án a hadbíró-sági tárgyalás befejezése után szabadságot kértem ezzel, hogy Olaszországba utazom pihenni, becsúszok utaztam, elmentem a magyar konzulátushoz, hívtakoztam arra, hogy korábban már levelben a párizsi magyar követségtől kértem hazatérésem engedélyezését, röviddel később közölték velem, hogy az engedélyt megkaptam. májusban hazatértem, ezután dolgozom mint agrónomus a sós-kuti állami gazdaságban.

Kalman Istvan beszelt ezután elményeiről.

- 1956 novemberében kalendvagyból hagytam el Magyarországot. - mondotta. - Ausztriából Olaszországba mentem, ott légerben helyeztek el. az állítás rossz, a jövő kilátástalan volt. örültünk tehát, amikor megjelentek az amerikai hadsereg toborzói, frankfurt am main-ba vitték bennünket, ahol a cic részletesen kihallgatott.

/folyt.köv./

20.20

20.20
L. 28 Zelli

- 40 -

/bb 49. az Egyesült.....8.folyt./vm

innen az Egyesült Államokban lévő fort Jackson-i katonai kiképző táborba került, ahol gyalogsági kiképzést kapott.

A rossz bánásmód miatt már kezdetben előfordultak szökések például Michneider József egy tanszert Mexikóba szökött, a cic azonban visszavitté és bebörtönöztette őket. a gyalogsági kiképzés után a nyugatnémetországi Augsburgban lévő 13. tüzérezredbe b. századhoz osztották be őket. több hadgyakorlaton vett részt, amelyeket politikai előkészítés vezetett be. a politikai órákon a szovjet hadsereg szervezeti felépítéséről, fegyverzetéről, kiképzéséről beszéltek és szovjetellenes filmeket mutattak be nekik.

- egy politikai órában - folytatta. - megkérdeztem az előadót mi az oka annak, hogy az Egyesült Államok már nem szövetséges szovjetunióval, mint volt 1945 előtt? az előadó válasza helyett a zavart társaságot és 30 napi büntetőmunkával fenyítette.

- a politikai előkészítést követő hadgyakorlaton két csoportra osztották bennünket. az egyik csoport állásfoglalás volt kijelölés és tárgyi szovjet katonai megjelöléssel és piros karszalaggal ellátott, szovjet katonaruhához hasonló öltözékben voltak. a gyakorlatok alkalmával a szovjet hadsereg elleni támadásról oktattak bennünket.

- a gyakorlatok alatt sok igazságtalanságnak volt részem és sok keserű tapasztalatot szereztem. tanúja volt annak, hogy a hadgyakorlatok során sok haláleset és sebesülés történt. így például az 1959 évi nato-hadgyakorlaton, - ahol minket is bevetettek - hogyan utóbb pontos adatok is szóbeszéd tárgy volt köztünk, - 70 amerikai katonát és körülbelül 30 nyugatnémet polgári személyt meg, valamint több mint 200 katonát és körülbelül 60 polgári személyt besült meg.

/folyt.köv./

20.26

20.26
L. 28 Zelli

- 41 -

/bb 49. az Egyesült.....9. folyt./vm

- az amerikai hadsereg nemcsak a hadgyakorlatokon okozott kárt a nyugatnemzet lakosságának: katonai nem tisztelték az ottani törvényeket, garázdalkodtak, embereket bántalmaztak.

- az amerikai hadseregben szerzett katonai tapasztalataim, a rossz bánásmód és az egyre rosszabbra való honvégy következtében elhatároztam, hogy megszököm, szökésem sikerrel jött és hazatértem Magyarországra. Itthon családot alapítottam, és ma már csak rossz emlékként él bennem, amit az amerikai hadseregben átéltem. Jelenleg szövegben dolgozom a 61-es évkönyvvel.

/folyt.köv./

bb 56. aláírtak a magyar és a román írószövetség 1962. évi irodalmi megállapodását - fogadás a magyar írók szövetségében

t v/hne vm

1961. december 21.

osztályon a magyar írók szövetségének székházában aláírtak a magyar és a román írószövetség 1962. évi szóló megállapodását. A megállapodás a két ország irodalmának további kölcsönös megismerését, kapcsolatok fejlesztését, polgári szolgálatát, az együttműködési egyezményt román részről demostene botz, a hazánkban tartózkodó román irodalmi delegáció vezetője, magyar részről dr. vas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke írta alá.

A megállapodás aláírása után a magyar írók szövetségében fogadásra hívták a román irodalmi delegáció vezetőjét, dr. vas józsef, az írószövetség elnökét. Üdvözölték a román írókat, majd demostene botz, a román delegáció vezetője válaszolt az üdvözlő szavakra.

A fogadáson részt vettek a magyar írók szövetsége elnöke, tagjai, titkárságának és választmányának tagjai, továbbá írók, költők, kritikusok. A román vendégek és a vendéglátók szívetjes, baráti légkörben hosszasan elbeszélgették a két országot érintő irodalmi kérdésekről, művészeti problémákról. /nti/

20.31

- 42 -

20.31
Zel

bb 55. társulati ülés a bábszínházban

i v/tm vm fm

1961. december 21.

Évadzáró társulati ülést tartott a bábszínház abból az alkalomból, hogy befejezte idei vidéki előadás-sorozatát. A színház művészei 1961-ben vidéken összesen 670 előadást tartottak, mintegy 200.000 néző előtt. A legsikeresebben szereplő együttesüket a társulati ülésen megjutalmazták dr. szilágyi dezső igazgató személyesen. A bulgáriai tanulmányutjuk szakmai tapasztalatairól. /nti/

/bb 49. az Egyesült....10. folyt./vm

Utánfülp jános személyesen beszámolt az amerikai hadseregben szerzett tapasztalatairól. 1956 végén szökött Ausztriába, majd onnan egy olaszországi tengerpartra. A tengerpart sivatag volt, ezért több társával együtt az amerikai hadseregbe jelentkezett. Az Egyesült Államokban az alapkiképzés után 1958 márciusában Fort Bragg-ra, a 77-es különleges alakulathoz került. Mint zsofka ferencot, őt is kiképezték robbantásra, diverziós eseményekre. A 77-esek feladata az volt, hogy amikor majd ledobják őket valamilyen szociális lista - ahogyan ok mondták: Ellenleges - országban, kapcsolatot teremtsenek a szocialista rendszerrel szemben álló egyenekkel, beszervezzék őket szabotázs eseményekre, például vasutak, hidak felrobbantására, háború esetén pedig az a feladatuk, hogy a hadsereget határamodják.

A 77-eseknél hírszerzésre is oktatták a katonákat; például arra, hogy az elfogott orókat milyen módszerrel vettassék, hogyan szervezzék be tőlük adatokat arról, milyen erős az alakulatuk, milyen, s mennyi lőfegyverrel vannak ellátva. 1959 januárjában átkerült nyugat-nemzetországba, ahol folytatták ezt a kiképzést, amelyet Fort Jacksonban kaptak.

Bevezetésül elmondotta, hogy adott alkalommal megszökött a hadseregtől.

- tettem ezt azért is - mondotta - mert rájöttem, hogy milyen szerepe van az amerikai titkos szolgálatnak, a cic-nek a hadseregben.

/folyt.köv./

20.39

- 43 -

20.39
20.40
Zel

/bb 49. az egyesült.....11. folyt./vm

teljesen ellenőrzi a katonákat és akiket erre alkalmasnak tart, azokat a kiképzés után hírszerző és diverziós feladatokkal bizza meg. Ezt én el akartam kerülni. Amikor 1959-ben nyugat-németországba helyezték át alakulatommal kiválasztottam egy megfelelő alkalmat, megszöktem és hazajöttem. felébredt bennem a lelkiismeret, nem engedhettem, hogy hazám ellen felhasználjanak.

hazérkezése után jelentkezett a hatóságoknál. semmi büntetés nem történt, és ma az almaszűzítői gyárban dolgozik.

ezután metzben ottó számolt be az amerikai hadseregben szerzett tapasztalatairól, hazatérésének körülményeiről. elmondotta, hogy 1958 október 7-én, 20 éves korában hagyta el az országot. ausztriában légerőbe került. az embertelen körülmények miatt igyekezett onnan minél előbb továbbjutni. megismerkedett egy magyar disszidenssel, aki bevett, hogy nyugat-németországba menjen. frankfurt am main-ban jelentkezett az amerikai hadsereg toborzóirodájában. 1959 január 6-án az oberurseli amerikai táborba vittek, ahol megismerkedett egy ~~névű~~ névű magyar származású amerikai főhadnaggyal. kihallgatások vetették alá s ennek során katonai objektumok, repülőterek, vasutak, utak és rádióleadók felől érdeklődtek, s ezekről vázlatokat is kellett rajzolni. később mint rakományos munkás egy amerikai katonai táborban, majd - az amerikai tisztiklubban - mint barmixer dolgozott. megismerkedett az ugynevezett összekötő iroda főnökével, John Williams-szal és ~~bejárt~~ segítte őt abban, hogy kijusson az egyesült államokba. bár John Williams irodájába került, mint hivatali szolgálatos. ~~Volmer~~ István

sok mindent látott, amit teljesen világossá tette előtte, mivel is foglalkozik az iroda. páncélszekrényekben őrizték az ottani disszidenseknek és amerikaiaknak személyi adatait, ujjlenyomatait, fényképeit.

a továbbiakban részletesen beszélt arról, milyen feladatokkal bízta meg őt John Williams. volt például a főnök hazidetekatívja. előkelő szállodában lakott. az amerikaiak fedezték minden költséget. ismertette, hogy Williams és segédei milyen kiképzésben részesítettek. kapott például egy német eredetű, németül írt jegyzetfüzetet, amely pontos utmutatásokat tartalmazott, hogyan kell embereket megfigyelni, objektumokat fényképezni, titkos irást megfejteni.

/folyt.köv./

20.56

- 44 -

Zoltán Zoltán

bb 49. /az egyesült12. folyt./ vl

megbízta, hogy figyelje meg a disszidenseket, hallgassa ki, miről beszélnek, s mindenről tájékoztassa az iroda főnökét. számláit ellenőrzés nélkül fizették, annyit evett, italozott, szórakozott, amennyit csak akart - mindent fizettek. amikor már hozzászoktatták ehhez az eltűzhez, egy nap Williams közölte vele: nincs mód arra, hogy kijuttassa Amerikába, ellenben vissza kell térnie Magyarországra, evégből adjon be hazatérési kérelmet a magyar konzulatushoz. Williams azt is elmondta, milyen feladatokat kell majd Magyarországon teljesítenie: különböző személyeket kell megfigyelnie, a róluk gyűjtött, valamint egyéb más adatokat is titkos irással kell majd kijuttatnia Williams-nak. ezek a titkos jelentések - azt is közölték vele - majd szolgálnak, hogy az öntök birtokában teljes mértékben kezükben tudják tartani a disszidenseket.

a berlini magyar nagykövetséghez fordult hazatérési kérelmével, meg is kapta. március 15-én érkezett hazá. hogyeshat - mon nyomában bejelentette a határőr tisztekn, hogy az amerikaiak küldték haza megbízatással. jelenteg a 2-es számú épületfűtővezető vállalatnál dolgozik, mint autószerelő.

ezután a magyar sajtó képviselői, a tiszsz, az ndk rádió és az united press international tudósítói tették fel sok kérdést a hazatért fiataloknak.

a kérdésekre válaszolva zsofka ferenc többek között beszélt a nyugat-németországi amerikai hadsereg gyakorlatairól. elmondotta, hogy a hadgyakorlatokon az ellenséget mindig a szovjet hadsereg egyenruházatában tüntették fel. részletesen beszélt a kémek előkészítéséről, a különböző fizikai és lelki tenni kincsekről. elmondotta, hogy az egyesült államokba elő cs. ladjja nem tudott arról, hogy visszatér Magyarországra, azt csak utólag írt meg nekik. ismerve az ottani helyzetet, nem nagyon mer írni cs. ladjának, mert nem akarja, hogy büntődésük essek.

másik kérdésre válaszolva részletesen ismertette, hogy az amerikai toborzóközpontok behatározzák a disszidáltakat: szerződést írtak alá, amelyben vállalták, hogy öt évig katonáskodnak, ezzel szemben aztán megkapják az amerikai állampolgárságot.

/folyt.köv./
21.07

- 45 -

Zoltán Zoltán

/bb 49. az Egyesült.....13. folyt./vm

ugyancsak a disszidáltak közül valogatják ki a kémeket és diverzánsokat, hiszen ezek nyelvi, hely-, népszokás és egyéb ismeretükkel fogva kitűnően felhasználhatók saját hazájuk elleni tevékenységére.

metzler-ottó elmondotta, hogy az amerikai kiképzőközpontokban több olyan amerikkával is találkozott, akik kitűnően beszéltek magyarul. Ezek az emberek ismerték a magyar fegyvernemüket és még azt is tudták, hogy a személyi igazolványokhoz milyen különleges bélyegzőket használnak a magyar rendőrkapitányságok. A magyar és más országokból érkező disszidensektől gondosan összegyűjtötték az igazolványokat, ruháimüket, s ezeket felhasználják a kémkedésnek kiszemelt személyek felszerelésénél.

Kalmar István és Fülöp János be is mutatta a sajtókonferencián, milyen gyilkolási módszereket sajátított ki az Egyesült Államok-beli Fort Jackson kiképzőtáborban. Összesen 124 gyilkolási módszert tanítottak a kiképzőtáborban. Fülöp még elmondotta, hogy a cic-emberei több alkalommal kihallgatták, érdeklődtek hazai hozzátartozói, barátai és ismerősei felől is. Emellett katonai és ipari jellegű adatokat igyekeztek tőle megtudni. Ki kellett töltenie olyan kérdőívet, amelyen ilyen kérdések is voltak: milyen pártnak, tömegszervezetnek volt tagja, milyen újságot olvasott, hozzátartozói közül ki katonai, s a személyekről jellemzést kértek, az is érdekeltte őket, hogy munkahelyén ki volt a főnöke és milyen ember volt. Elmondotta, hogy a hadseregben a katonák nem szeretik a cic-t, az egyszerű katonák nétege tőle, mert soha nem tudja, miért hallgatják ki. A cic a csendőrszerepet tölti be a hadseregben: a legénység minden lépését figyelemmel kíséri.

További kérdésre válaszul elmondták, hogy hazatérésük után egyiküknek sem történt semmiféle bántódás, s valamennyien nyugodtan dolgoznak munkahelyükön.

/mti/

21.15

Zell

-46-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. a postahivatalok, a távír-látó kirándeltságok ünnepi nyitvatartásáról, a levelet és csomagkezelésről

1 kf. kf. vm vg

1961. december 22.

Budapesti postáigazgatóság intézkedett a postahivatalok karácsonyi nyitvatartásáról, a levelet és csomagkezelésről.

december 24-én, vasárnap egybeként is nyitvatartó budapest 3-as, 4-es, 10-es, 112-es, 114-es, valamint a budafoki, a csopói, a kispesti, a postkeresztvári, a pestlőrinci, a rakosligeti, a sashalmi és az újpesti 1. számú postahivatalok 18 óráig tartanak nyitva, azonban csomagot egész nap nem vesznek fel, ezeken kívül a budapesti 7-es, a 8-as, a 9-es, a 61-es, a 89-es és a 90-es postahivatal 16-18 óra között pénzfelvételi szolgálatot tart. A budapest 62-es és a budapest 72-es postahivatalban 19.30 óráig vesznek fel pénzt, ezen a napon teljes, hetköznapos csomagkezelés lesz, levelet nem hordnak ki, helyett szombatnapi nemcsak délelőtt, hanem délután is kezelik a leveleket.

december 25-én és 26-án az egyéb ünnepnapokon nyitvatartó postahivatalok a szokásos időben pénzfelvételi szolgálatot tartanak, levelet és csomagkezelés ezekben a napokban nem lesz, kizárólag csak az expressz küldeményeket és a táviratokat hordják ki. A harmadik ünnepén egybeként a külterületi pályaudvari 72-es és a nyugati pályaudvari 62-es postahivatal egy napot nyitvatart, csomagot és pénzt azonban nem vesznek fel.

A sportfogadási és látó igazgatóság tájékoztatás szerint a látó és a látó kirándeltságoknál budapesten és a körzeti irodák székhelyein - debrecenben, győrött, pécsen és szegeden - december 24-én, a szokásos vasárnapi nyitvatartási rend érvényes. december 25-én hétfőn egész nap zárva tartanak, december 26-án, kedden pedig 11-17 óra között lesznek nyitva a kirándeltságok. egyéb vidéki helyeken vasárnap és hétfőn a kirándeltságok zárva tartanak, december 26-án pedig a szokásos keddi nyitvatartási időben állnak a közönség rendelkezésére. /mti/

Zell

- 1 -